

Náhrada škody, ztížení společenského uplatnění

I rozsah mimořádného zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění musí být diferencován; rozdíl v závažnosti poškození zdraví a v intenzitě omezení, jež toto poškození zdraví vyvolalo, se musí projevit i v rozdílné míře zvýšení náhrady. Zvyšování odškodnění musí mít jisté hranice, zachovat si racionální vztah k úrovni bodového ohodnocení jednotlivých následků poškození zdraví i jeho peněžnímu vyjádření, respektovat požadavek srovnatelnosti s jinými obdobnými případy, nesmí být projevem libovůle a mít zjevně likvidační účinky pro subjekty k náhradě škody povinného, přičemž není zásadně (s výjimkou případné moderace podle § 450 obč. zák.) významné, zda škodu hradí sám škůdce nebo pojišťovna. Zvýšení náhrady na vícenásobek je podle tradiční soudní praxe vyhrazeno právě těm případům, kdy pro následky úrazu je poškozený téměř vyřazen ze života a kdy jeho předpoklady k uplatnění ve společnosti jsou téměř nebo zcela ztraceny, není schopen se sám obsloužit, apod. Jedním z kritérií, které musí soudy vzít v potaz při úvaze o mimořádném zvýšení odškodnění, za současného zhodnocení všech ostatních okolností případu, je věk, to i v případě, dojde-li k úrazu v seniorském věku.

K nákladům spojeným s léčením, které se hradí podle § 449 odst. 1 obč. zák., patří příkladmo náklady spojené s rehabilitační léčbou, náklady na ošetřovatele, náklady spojené s přilepšením na stravě, náklady na dietní stravování a konečně i náklady nejbližších příbuzných poškozeného spojené s jeho návštěvami v nemocnici; musí jít o náklady účelné a prokazatelně vynaložené. Nelze bez dalšího dospět k závěru, že pokud mají příbuzní poškozeného k takovým cestám k dispozici městskou hromadnou dopravu, nejsou náklady na pohonné hmoty osobního motorového vozidla náklady účelně vynaloženými (Osobní automobil je v dnešní době rozšířeným a běžným dopravním prostředkem, navíc případné vyšší náklady na jeho provoz jsou oproti hromadné přepravě kompenzovány zpravidla větší rychlostí, operativností či snadnější možností přepravy věcí. Nejde-li tedy o zjevné a účelové navyšování nákladů na cestu ze strany poškozeného či osoby, která náklady vynaložila, nelze je bez dalšího omezovat cenou jízdného v hromadné dopravě).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 4434/2011, ze dne 26.6.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce K. H., zastoupeného opatrovníkem P.H., zastoupeného JUDr. M.P., advokátkou se sídlem v P., proti žalované České kanceláři pojistitelů, se sídlem v P., o náhradu škody, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 11 C 139/2008, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. dubna 2011, č. j. 53 Co 499/2010-195, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2011, č. j. 53 Co 499/2010-195, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 6. 2010, č. j. 11 C 139/2008-159, pokud jimi bylo rozhodnuto o zamítnutí žaloby ohledně částky 4.457.093,- Kč a úroku z prodlení z 91.700,- Kč od 13. 11. 2008 a z 36.393,- Kč od 23. 6. 2010, a o náhradě nákladů řízení, se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 30. 6. 2010, č. j. 11 C 139/2008-159, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 1.151.360,- Kč s příslušenstvím, zamítl žalobu ohledně částky 4.457.093,-

Kč a příslušenství z 91.700,- Kč od 13. 11. 2008 a z 36.393,- Kč od 23. 6. 2010, zastavil řízení o zaplacení 538.080,- Kč a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a vůči státu. Rozhodl tak poté, co jeho rozsudek ze dne 26. 11. 2008, č. j. 11 C 139/2008-83, jímž bylo žalované uloženo zaplatit 1.854.110,- Kč s příslušenstvím, byl zrušen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2009, č. j. 53 Co 345/2009-121, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že dne 22. 12. 2005 v 16.40 hod v Praze 10 na přechodu pro chodce neznámý řidič srazil žalobce a přivodil mu těžké zranění s trvalými následky, pro které byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, má těžkou pravostrannou hemiparézu, je stále ležící, nesoběstačný, nekomunikativní, inkontinentní. Žalobci proto náleží plnění z garančního fondu, a to na bolestném (55.920,- Kč), na náhradě nákladů vynaložených na nákup plen (24.840,- Kč), na nákladech na pobyt v léčebně dlouhodobě nemocných (100.770,- Kč a 102.200,- Kč), na regulační poplatky (41.100,- Kč) a na pobyt v domově důchodců (33.930,- Kč). Za nedůvodný považoval soud požadavek na náhradu nákladů vynaložených dětmi žalobce na dopravu za otcem do zdravotnických zařízení v Praze (91.700,- Kč a 36.393,- Kč), neboť obě děti žijí v Praze a navíc ani nejde o náklady vynaložené žalobcem. Náhradu za ztížení společenského uplatnění ohodnocenou 5200 body soud zvýšil podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. [440/2001](#) Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále též jen „vyhláška“), na dvojnásobek základního bodového ohodnocení a přiznal žalobci po odpočtu již vyplaceného odškodnění 792.600,- Kč (v částce 4.329.000,- Kč žalobu zamítl).

K odvolání obou účastníků Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 4. 2011, č. j. 53 Co 499/2010-195, rozsudek soudu prvního stupně změnil jen ohledně části přiznaného úroku z prodlení z 624.000,- Kč od 18. 2. 2008 do zaplacení tak, že v tomto rozsahu žalobu zamítl, jinak jej potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a souhlasil i s jeho závěrem, že žalovaná je povinna plnit za vzniklou škodu podle § 6, § 9 a § 24 odst. 2 písm. a) zákona č. [168/1999](#) Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). I odvolací soud dovodil, že není na místě zvýšit náhradu za ztížení společenského uplatnění nad dvojnásobek základního bodového ohodnocení. Žalobce žil před úrazem aktivním životem staršího člověka, zapojoval se do sportovních a společenských akcí, věnoval se rodině a řadě koníčků. V důsledku úrazu je sice vyřazen ze všech sfér života, je stále ležící, inkontinentní, nekomunikuje, avšak dvojnásobné zvýšení náhrady na celkovou částku 1.248.000,- Kč je přiměřené okolnostem případu, a to zejména vzhledem k vyššímu věku žalobce v době vzniku újmy na zdraví (65 let), který limituje výši odškodnění; jde tak o jinou situaci než např. u dvacetiletého poškozeného s výhledem strádání v řádu desítek let. Odvolací soud dále vyložil, že náklady jízdného rodinných příslušníků nejsou uplatněny důvodně a v účelném rozsahu, neboť děti žalobce mohly k cestám za svým otcem využívat levnější městskou hromadnou dopravu.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním, a to - posuzováno podle obsahu dovolání a vymezení dovolacích námitek - v části potvrzujícího výroku o zamítnutí žaloby ohledně 4.457.093,- Kč (náhrada za ztížení společenského uplatnění a náklady návštěv žalobce v nemocnici) a úroku z prodlení z 91.700,- Kč od 13. 11. 2008 a z 36.393,- Kč od 23. 6. 2010 (příslušenství nároku na náhradu nákladů návštěv). Podle dovolatele je dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř., neboť řeší právní otázku zásadního významu, která je soudy rozhodována rozdílně. Dovovatel nesouhlasí s omezením zvýšení bodového ohodnocení náhrady za ztížení společenského uplatnění na pouhý dvojnásobek, což považuje za porušení principu přiměřenosti i judikturních závěrů v obdobných případech. Poukazuje na to, že při nehodě utrpěl těžká polytraumata, ztratil poznávací i ovládací funkce, trpí těžkou afasií, inkontinencí a proleženinami, nekomunikuje, a jeho stav označovaný jako tzv. sociální smrt vyžaduje trvalé ošetřování v ústavním zařízení. Byť k nehodě došlo ve věku 65 let (věk v době úrazu však nemůže být měřítkem pro posouzení širokého okruhu zájmů), žalobce žil velmi aktivním životem, přivydělával si brigádnickou činností, sportoval, byl členem FK Spartak Kbely, zastával funkci asistenta trenéra a pořadatele fotbalových zápasů, lyžoval, rybařil,

jezdil na kole, věnoval se vnučatům, zajišťoval jejich odvoz na kroužky, vypomáhal baletnímu kroužku vnučky. Úraz citově ochudil vnučata o kontakt s dědečkem, z optimistického a činorodého člověka se stal ležící pacient s těžkou smíšenou afasií, pravostrannou hemiparézou, je nekomunikativní, nesoběstačný, inkontinentní a byl zbaven způsobilosti k právním úkonům. Žalobce dále namítá, že soudy obou stupňů mu v rozporu s ustálenou judikaturou nepřiznaly náhradu nákladů spojených s léčením v podobě jízdného nejbližších příbuzných při návštěvách žalobce v nemocnici, a to ani v rozsahu nákladů za MHD. Benzín do automobilu přitom hradil ze svého důchodu žalobce, neboť návštěvy syna a dcery přispívají ke zlepšení jeho psychického stavu. Navrhl, aby dovolací soud rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací posoudil dovolání (vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 4. 2011) podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012 – srov. čl. II bod 7 zákona č. [404/2012](#) Sb. – dále též jen „o.s.ř.“) a shledal, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 o.s.ř. Dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř. ohledně částek 91.700,- Kč a 36.393,- Kč na nákladech návštěv poškozeného jeho blízkými (449 obč. zák.) a ohledně částky 780.000,- Kč náhrady za ztížení společenského uplatnění. Pro otázku mimořádného zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. [440/2001](#) Sb. u poškozeného ve vyšším věku je pak dovolání přípustné v rozsahu zbývající částky podle § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. (toto ustanovení bylo nálezem Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 29/11, zrušeno uplynutím dne 31. 12. 2012, do té doby bylo součástí právního řádu, a je tedy pro posouzení přípustnosti dovolání podaných do 31. 12. 2012 nadále použitelné – srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1572/11). Dovolání je důvodné.

Nesprávné právní posouzení věci, které dovolatel uplatňuje jako důvod dovolání [§ 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř.], může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval.

Podle § 444 odst. 1 obč. zák. při škodě na zdraví se jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení jeho společenského uplatnění. Podle odst. 2 tohoto ustanovení Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí vyhláškou výši, do které lze poskytnout náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění, a určování výše náhrady v jednotlivých případech.

Podle § 7 odst. 1 vyhlášky č. [440/2001](#) Sb. se výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle odst. 3 tohoto ustanovení může soud ve zvláště výjimečných případech hodných mimořádného zřetele odškodnění stanovené podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

Ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. [440/2001](#) Sb., patří k ustanovením, jimiž se provádí rámcová úprava občanského zákoníku, a má charakter právní normy s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. právní normy, jejíž hypotéza není konkrétně stanovena přímo právním předpisem, ale závisí na úvaze soudu. Uvedené ustanovení tak přenechává soudu, aby v každém jednotlivém případě sám vymezil hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností, tedy aby sám podle svého uvážení posoudil, jaké zvýšení náhrady je v konkrétní posuzované věci „přiměřené“. Při této úvaze soud zásadně vychází ze srovnání aktivit a způsobu života poškozeného před poškozením zdraví a stavem, který u něj nastal v důsledku poškození (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 25 Cdo 759/2005, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí NS pod C 4277, C. H. Beck – dále též jen „Soubor“).

Pro určení výše náhrady za ztížení společenského uplatnění je rozhodující jednak lékařské ohodnocení počtem bodů, z něhož je nutno vycházet, a dále posouzení předpokladů, které měl poškozený pro další uplatnění v životě a společnosti a které jsou následkem úrazu omezeny nebo ztraceny. Předpokladem přiměřeného zvýšení odškodnění stanoveného na základě bodového ohodnocení v lékařském posudku ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky je existence takových výjimečných skutečností, které umožňují závěr, že zejména vzhledem k uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, kupříkladu při uspokojování jeho životních a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, i s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví i na jeho předpokládané uplatnění v životě, nelze omezení poškozeného vyjádřit jen základním odškodněním za ztížení společenského uplatnění. Úsudek soudu o přiměřenosti zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky, vycházející jak z individuálních okolností posuzované věci, tak z obecné zkušenosti soudu, včetně poznatků z jiných posuzovaných případů, musí dbát o to, aby přiznaná výše náhrady za ztížení společenského uplatnění byla založena na objektivních a rozumných důvodech a aby mezi touto přiznanou výší (peněžní částkou) a způsobenou škodou na zdraví existoval vztah přiměřenosti (srov. náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 29. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 350/03). Odškodnění ztížení společenského uplatnění vypočtené ze základní bodové výměry představuje již samo ve své podstatě náhradu za nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného, pro uspokojování jeho životních a společenských potřeb a pro plnění jeho společenských úkolů. Při určení základního ohodnocení ztížení společenského uplatnění je přitom v rámci sazby zohledňován i věk poškozeného v době vzniku škody, jak to výslovně stanoví § 3 odst. 1 vyhlášky. Zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky přichází v úvahu ve výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, kdy možnosti poškozeného uplatnit se v životě jsou velmi výrazně omezeny či zcela ztraceny ve srovnání s úrovní jeho kulturních, sportovních či jiných aktivit v době před vznikem škody (srov. stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. Cpjn 203/2010, uveřejněné pod č. 50/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále též jen „Sbírka“).

I rozsah mimořádného zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění musí být diferencován; rozdíly v závažnosti poškození zdraví a v intenzitě omezení, jež toto poškození zdraví vyvolalo, se pochopitelně musí projevit i v rozdílné míře zvýšení náhrady (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2006, sp. zn. 21 Cdo 2510/2005, ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. 25 Cdo 968/2008, č. 8/2011 Sbírky, a ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1925/2008, Soubor C 8086). Zvyšování odškodnění musí mít jisté hranice, zachovat si racionální vztah k úrovni bodového ohodnocení jednotlivých následků poškození zdraví i jeho peněžnímu vyjádření, respektovat požadavek srovnatelnosti s jinými obdobnými případy, nesmí být projevem libovůle a mít zjevně likvidační účinky pro subjekty k náhradě škody povinné, přičemž není zásadně (s výjimkou případné moderace podle § 450 obč. zák.) významné, zda škodu hradí sám škůdce nebo pojišťovna (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 5223/2009, Soubor C 10776). Zvyšování náhrady za ztížení společenského uplatnění pomocí násobků není výslovně upraveno v právním předpise a podstatná je přiměřenost celkové částky odškodnění; na druhé straně jsou násobky užitečnou a vžitou pomůckou, která přispívá ke sjednocování rozhodovací praxe soudů (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2822/2011). Rozhodující pro posouzení správnosti rozhodnutí z hlediska kritéria přiměřenosti náhrady za ztížení společenského uplatnění je sice konečná částka náhrady, ani z tohoto pohledu však napadené rozhodnutí odvolacího soudu neobstojí ve srovnání s obdobnými případy řešenými dovolacím soudem.

V posuzovaném případě ze skutkových zjištění vyplývá [správnost těchto zjištění není zpochybněna, ostatně v rámci přípustnosti dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. ani nepodléhá dovolacímu přezkumu], že žalobce utrpěl ve věku 65 let trvalé těžké poškození zdraví v důsledku dopravní nehody. Před úrazem žil na svůj věk velmi aktivním životem, i po odchodu do starobního důchodu se brigádnicky uplatňoval na trhu práce, věnoval se sportovní činnosti, a to jak aktivním výkonem

sportu, tak činností asistenta trenéra a pořádáním fotbalových zápasů. Vedl plnohodnotný rodinný život, byl nápomocen dětem s péčí o vnoučata a s organizací mimoškolních aktivit. Úraz jej zcela vyřadil ze všech sfér života, stal se z něj trvale ležící a těžce postižený člověk odkázaný na ústavní péči zdravotnického personálu, který není schopen komunikovat, obsloužit se sám, a to ani v základních potřebách. Za tohoto skutkového stavu nelze odvolacímu soudu přisvědčit, že přiměřenou náhradou za ztížení společenského uplatnění je částka odpovídající dvojnásobku základního bodového ohodnocení (celkově 1.248.000,- Kč), a to ani vzhledem k vyššímu věku, v němž trvalé následky nastaly. V daném případě totiž nebyly náležitě doceněny některé okolnosti, jako je závažnost následků poškození zdraví, rozsah a intenzita, v jakém jsou životní aktivity žalobce v důsledku poškození zdraví ztraceny. Závěry odvolacího soudu nekorespondují ani s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu, podle níž v obdobných případech, zejména dojde-li k úplné ztrátě hybnosti i gnostických a komunikačních schopností poškozeného, lze uvažovat o výraznějším mimořádném zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění. Zvýšení náhrady na vícenásobek je podle tradiční soudní praxe vyhrazeno právě těm případům, kdy pro následky úrazu je poškozený téměř vyřazen ze života a kdy jeho předpoklady k uplatnění ve společnosti jsou téměř nebo zcela ztraceny, není schopen se sám obsloužit, apod. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. 25 Cdo 847/2004, Soubor C 3129). Byť se úraz žalobci stal v seniorském věku, je věk jen jedním z kritérií, které musí soudy vzít v potaz při úvaze o mimořádném zvýšení odškodnění postupem podle § 7 odst. 3 vyhlášky, za současného zhodnocení všech ostatních okolností případu. V projednávané věci je míra poškození zdraví žalobce oproti předchozímu stavu natolik vysoká a trvalé následky tak mimořádně těžké, že ani jeho vyšší věk v době úrazu nevylučuje závěr o přiměřenosti zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění výrazně nad dvojnásobek základního bodového ohodnocení.

Závěr odvolacího soudu o neopodstatněnosti nároku na náhradu nákladů spojených s návštěvami syna a dcery poškozeného v nemocnici je odůvodněn neúčelností cest osobním automobilem v místech, kde lze použít levnější městskou hromadnou dopravu. S takto pojatým vymezením účelnosti nelze souhlasit.

Podle § 449 odst. 1 obč. zák. při škodě na zdraví se hradí též účelné náklady spojené s léčením. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení náklady léčení a náklady pohřbu se hradí tomu, kdo je vynaložil.

K nákladům spojeným s léčením, které se hradí podle § 449 odst. 1 obč. zák., patří příkladmo náklady spojené s rehabilitační léčbou, náklady na ošetřovatele, náklady spojené s přilepšením na stravě, náklady na dietní stravování a konečně i náklady nejbližších příbuzných poškozeného spojené s jeho návštěvami v nemocnici; musí jít o náklady účelné a prokazatelně vynaložené (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1875/2003, Soubor C 2991). Není správný závěr odvolacího soudu, že pokud mají příbuzní poškozeného k takovým cestám k dispozici městskou hromadnou dopravu, nejsou náklady na pohonné hmoty osobního motorového vozidla náklady účelně vynaloženými. Osobní automobil je totiž v dnešní době rozšířeným a běžným dopravním prostředkem, navíc případné vyšší náklady na jeho provoz jsou oproti hromadné přepravě kompenzovány zpravidla větší rychlostí, operativností či snadnější možností přepravy věcí. Nejde-li tedy o zjevné a účelové navyšování nákladů na cestu ze strany poškozeného či osoby, která náklady vynaložila, nelze je bez dalšího omezovat cenou jízdného v hromadné dopravě.

Ze všech těchto důvodů shledal Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu v napadeném rozsahu nesprávným, proto jej v části výroku, jíž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby ohledně částky 4.457.093,- Kč (náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 4.329.000,- Kč a náklady léčení ve výši 128.093,- Kč) a příslušenství z 91.700,- Kč od 13. 11. 2008 a z 36.393,- Kč od 23. 6. 2010, a v závislých výrociích o náhradě nákladů řízení zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o.s.ř.). Protože uvedené důvody dopadají i na rozhodnutí soudu prvního stupně, dovolací soud zrušil i je a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 věta za

středníkem, odst. 3 věta první o.s.ř.).

Právní názor dovolacího soudu je závazný. V dalším řízení soud zváží míru zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění nejen vzhledem k věku žalobce, nýbrž i k mimořádnému rozsahu ztráty a omezení možností žalobce zapojit se do většiny životních úkonů a přistoupí k výraznějšímu zvýšení náhrady než na dvojnásobek základního bodového ohodnocení. U náhrady nákladů léčení (cest za poškozeným) posoudí účelnost cest a nákladů z hlediska potřebné četnosti nad rámec obvyklých návštěv a nepřehlédne, že takový nárok zásadně náleží osobě, která náklady skutečně vynaložila.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)